

Srednja mješovita škola „Žepče“

Žepče

ŠKOLSKO TAKMIČENJE IZ MATEMATIKE

ZA III RAZRED

1. Riješiti jednačinu

$$9 \cdot \log_{\sin 2x}(4 \cos^2 x) + 8 \cdot \log_{2 \cos x} \sin x = 16$$

2. Riješiti nejednačinu

$$2^{2x} \leq 3 \cdot 2^{x+\sqrt{x}} + 4 \cdot 2^{2\sqrt{x}}$$

3. Odrediti $\log_a b$, $\log_{ab} b$, $\log_{ab^2} b$ i $\log_{ab^3} b$, ako je

$$\log_a b - \log_{ab} b = \log_{ab^2} b - \log_{ab^3} b$$

4. Pokaži da točka $M(x, y)$ sa koordinatama $x = a \frac{1-t^2}{1+t^2}$, $y = b \frac{2t}{1+t^2}$ pripada elipsi $b^2 x^2 + a^2 y^2 = a^2 b^2$.

Mnogo uspjeha u radu!

Rješenja zadataka:

1. Riješiti jednačinu

$$9 \cdot \log_{\sin 2x}(4\cos^2 x) + 8 \cdot \log_{2\cos x} \sin x = 16$$

$$9 \log_{2\sin x \cos x}(2\cos x)^2 + 8 \log_{2\cos x} \sin x = 16$$

$$\frac{18}{\log_{2\cos x} 2\sin x \cos x} + 8 \log_{2\cos x} \sin x = 16$$

$$\frac{18}{\log_{2\cos x} \sin x + 1} + 8 \log_{2\cos x} \sin x = 16$$

Ubacimo smjenu $\log_{2\cos x} \sin x = t$.

$$\frac{18}{t+1} + 8t = 16$$

Rješavanjem posljednje jednačine po t dobijemo da je $t = \frac{1}{2}$.

$$\log_{2\cos x} \sin x = \frac{1}{2}$$

$$(2\cos x)^{\frac{1}{2}} = \sin x$$

$$\sqrt{2\cos x} = \sqrt{1 - \cos^2 x}$$

$$\cos^2 x + 2\cos x - 1 = 0$$

Smjena $\cos x = z$.

$$z^2 + 2z - 1 = 0$$

$$z_1 = -1 - \sqrt{2} \quad z_2 = -1 + \sqrt{2}$$

$$x_1 = \arccos(-1 - \sqrt{2}) \quad x_2 = \arccos(-1 + \sqrt{2})$$

2. Riješiti nejednačinu

$$2^{2x} \leq 3 \cdot 2^{x+\sqrt{x}} + 4 \cdot 2^{2\sqrt{x}}$$

$$(2^x)^2 \leq 3 \cdot 2^x \cdot 2^{\sqrt{x}} + 4 \cdot (2^{\sqrt{x}})^2$$

$$(2^x)^2 - 3 \cdot 2^x \cdot 2^{\sqrt{x}} - 4 \cdot (2^{\sqrt{x}})^2 \leq 0$$

Podijelimo prethodni izraz sa $(2^{\sqrt{x}})^2$ dobit ćemo

$$\left(\frac{2^x}{2^{\sqrt{x}}}\right)^2 - 3 \frac{2^x}{2^{\sqrt{x}}} - 4 \leq 0$$

Smjena $\frac{2^x}{2^{\sqrt{x}}} = t$

$$t^2 - 3t - 4 \leq 0$$

$$t_1 = -1 \quad t_2 = 4$$

$$t \in [-1, 4] \Rightarrow x \in [0, 4]$$

3. Odrediti $\log_a b$, $\log_{ab} b$, $\log_{ab^2} b$ i $\log_{ab^3} b$, ako je

$$\log_a b - \log_{ab} b = \log_{ab^2} b - \log_{ab^3} b$$

$$\log_a b - \frac{\log_a b}{\log_a ab} = \frac{\log_a b}{\log_a ab^2} - \frac{\log_a b}{\log_a ab^3}$$

$$1 - \frac{1}{1+\log_a b} = \frac{1}{1+2\log_a b} - \frac{1}{1+3\log_a b}$$

Ubacimo li smjenu $\log_a b = t$ i riješimo jednačinu po t dobit ćemo da je

$$t_1 = -\frac{2}{3} \quad t_2 = 0$$

$$\log_a b = -\frac{2}{3} \quad \log_a b = 0$$

$$\log_{ab} b = \frac{\log_a b}{\log_a ab} = \frac{\log_a b}{1+\log_a b} = -2 \quad \text{ili} \quad \log_{ab} b = 0$$

$$\log_{ab^2} b = \frac{\log_a b}{\log_a ab^2} = \frac{\log_a b}{1+2\log_a b} = 2 \quad \text{ili} \quad \log_{ab^2} b = 0$$

$$\log_{ab^3} b = \frac{\log_a b}{\log_a ab^3} = \frac{\log_a b}{1+3\log_a b} = \frac{2}{3} \quad \text{ili} \quad \log_{ab^3} b = 0$$

4. Pokaži da točka $M(x, y)$ sa koordinatama $x = a \frac{1-t^2}{1+t^2}$, $y = b \frac{2t}{1+t^2}$ pripada elipsi $b^2 x^2 + a^2 y^2 = a^2 b^2$.

Uvrstimo koordinate u jednačinu elipse i dobit ćemo:

$$b^2 \left(a \frac{1-t^2}{1+t^2} \right)^2 + a^2 \left(b \frac{2t}{1+t^2} \right)^2 = a^2 b^2$$

$$\frac{b^2 a^2 (1-t^2)^2}{(1+t^2)^2} + \frac{a^2 b^2 (2t)^2}{(1+t^2)^2} = a^2 b^2$$

$$\frac{a^2 b^2 (t^4 + 2t^2 + 1)}{(1+t^2)^2} = a^2 b^2$$

$$\frac{a^2 b^2 (1+t^2)^2}{(1+t^2)^2} = a^2 b^2$$

$$a^2 b^2 = a^2 b^2$$